

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Гінзула М. Я. Промислове природокористування // Природокористування. Навчальний посібник. - Тернопіль: Редакц.-видавн. відділ ТНПУ, 2015.-С.102-122.
2. Киселёв А.М. Экологические аспекты процессов отделки текстильных материалов. Рос. хим. ж. (Ж. Рос. хим. об-ва им. Д.И. Менделеева), 2002, т. XLVI, № 1.С.20-30.
3. Трегубова А.А., Дербишер Е.В., Веденина Н.В., Овдиенко Е.Н., Дербишер В.Е. Современные экологические проблемы текстильной технологии.- Москва:2007.-205с.
4. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://www.dw.com/uk/greenpeace/t-41331243>.

ЕКОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОГНОЗІЇ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ НФАУ

Тюкіна В. М., Берестова В. В., Орлова Л. А.

**Фаховий коледж Національного фармацевтичного університету
м. Харків, Україна**

У сучасному світі спостерігаються чіткі фактори погіршення здоров'я молоді, що пов'язане з екологічними змінами, інтенсифікацією навчального процесу, перевантаженням навчальних програм, недостатністю рухової діяльності, тривалим користуванням ноутбуків, планшетів та зневажливим ставленням до свого організму. Швидкість розвитку науково-технічного прогресу значно перевищує здатність природи адаптуватись до змін. Це призводить до катастрофічних порушень екологічної рівноваги і небезпечних наслідків як для людей, так і для довкілля. Гармонізація відносин між природою і людиною стає

предметом всебічного вивчення. Тому у навчальних закладах виникає необхідність у розробці і використанні технологій, направлених на формування не тільки нових знань, а і нового відношення до себе, свого здоров'я та навколишнього середовища.

Культура людини, її байдужість до природи та мала інформованість про екологічні проблеми стають загрозою здоров'ю та майбутньому виживанню людства. Наші пращури жили в гармонії з природою. Вони поважали рослинний світ, який лікував, годував, давав житло. Сучасні вчені, що вивчають біосферу, вважають, що в найближчі 50 років з Землі зникне половина всіх видів рослин і тварин. Зараз кожні 20 хвилин на планеті в середньому зникає один вид. Зміни клімату, що пов'язані з діяльністю людини, призводять до багатьох проблем, а саме, зменшення озонового шару як наслідок підвищення інтенсивності ультрафіолетового випромінювання; підвищення концентрації озону біля поверхні землі, що руйнує клітинні мембрани листків рослин і призводить до загибелі лісів, тварин, людей, бо у останніх знижується опірність організму інфекційним захворюванням легень і дихальних шляхів.

Дисбаланс між вмістом озону в атмосфері і біля поверхні Землі пов'язаний з викидом вихлопних газів автомобілів, холодильної техніки, аерозолів, хімічних добрив, продуктів згорання промислового пального, відпрацьованих газів ракет, літаків, атомних вибухів. Наглядним прикладом згубної діяльності людини є пандемія коронавірусу. Це як попередження Землі про реальну загрозу знищення людства, імунна система якого не вистойить перед екологічною катастрофою.

Дисципліна фармакогнозія вивчає лікарські можливості рослин. Якщо людина не зупинить свою нищівну діяльність, то через невеликий проміжок часу екосистема Землі буде зруйнована. Практика показує, що процес формування свідомого ставлення до природи є невід'ємною

складовою збереження власного здоров'я і потребує обов'язкового поєднання інформаційного і мотиваційного компонентів. Діяльність викладачів нашого коледжу саме і орієнтована на формування у студентів відповідального відношення до екосистеми та збереження та зміцнення власного здоров'я. На заняттях при знайомстві з лікарськими рослинами, їх хімічним складом та фітопрепаратами студенти починають замислюватись про стан свого здоров'я та його покращення з урахуванням постійного використання у своєму раціоні рослинної їжі, чистої питної води. Основним мотиваційним компонентом при цьому є подача інформаційного матеріалу у вигляді відео роликів та презентацій з програмних тем, що охоплюють різні захворювання, які іноді є результатом зневажливого ставлення до свого організму, способу життя та екологічних змін.

Рослини з давніх часів допомагали людству. І фармакогнозія, і фітотерапія надають знання народної та наукової медицини. Для студентів рослинний світ перестає бути мовчазним і невідомим. Порозуміння з рослинами приводить до порозуміння з самим собою.

Відсутність належної державної політики по збереженню природи, небажання підтримки екологічних ініціатив впровадження нових природозахисних технологій – це помилки держав. Але чекати від влади корінних змін було б невірно. Варто починати з себе. Суспільство повинно, в першу чергу, починати дбати про довкілля самостійно, а держава вже потім підхопить цей запит від суспільства. Ось чому при викладанні фармакогнозії, фітотерапії, ботаніки, які тісно пов'язані з рослинним світом, викладачі приділяють велику увагу природоохоронним заходам, як головним чинникам збереження здоров'я людини. Велику роль відіграє і фармакогностична практика на базах ботанічних садів. При поєднанні теоретичного матеріалу з практичними навичками діагностики рослин у

природних умовах значно посилюється зацікавленість студентів лікарськими рослинами, бажання їх захистити та зберегти.

До здоров'язберігаючих технологій, які використовують наші викладачі на заняттях, пріоритетним є і емоційна стабільність у відносинах між викладачем та студентом. Педагогічна техніка, яку використовують викладачі, охоплює здатність «бачення» внутрішнього стану студента і вміння адекватно впливати на нього. Важливими елементами педагогічної майстерності викладачів є: толерантність, комунікативність, емоційна стабільність, креативність, впливовість. Такі відносини дозволяють довіряти викладачу, сприймати надану ним інформацію як важливу.

У коледжі також проводяться тематичні виховні години, що сприяють соціалізації та кращому усвідомленню тісного зв'язку екологічних змін у повсякденному житті з майбутнім здоров'ям. Виховні години з таких тем, як тютюнопаління, наркоманія, алкоголізм, онкозахворювання, СНІД, направлені на розуміння важливого ставлення до свого здоров'я, на його цінність та незворотність і пропаганду здорового способу життя і здоров'язбереження у майбутньому. На фоні екологічних змін необхідно замислитись над збереження свого здоров'я.

Останнім часом ріст захворюваності серед студентів значно підвищився і тому приділяється більше уваги здоровому способу життя. Попри визнання проблеми забруднення повітря, погіршення здоров'я у зв'язку з екологічними змінами, більшість людей є пасивними спостерігачами. Тому на сучасному етапі навчально-виховний процес тісно пов'язаний з здоров'язберігаючими технологіями, що сприяють формуванню самодосконалої, психічно та фізично здорової особистості, яка має активну життєву позицію і розуміє тісний зв'язок природоохоронних заходів з власним здоров'ям.

Людина є частиною природи і лише повага до неї, усвідомлення її переваги дасть людству шанс на виживання.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Гуменюк С. Здоров'язберігаючі технології в системі освіти / С. Гуменюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2013. - Вип. 26. - С. 55-57.
2. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.- метод. посібн./О.І.Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун.- К.: Видавництво А.С.К., 2004-192 с

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МАЛИХ РІЧОК ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ Р. ЯР-ПІД-ЗАЙЧИКОМ)

Франчук Яна

Керівник – Кононюк О. О.

Хмельницький фаховий економіко-технологічний коледж

Університет економіки і підприємництва

м. Хмельницький, Україна

Відповідно до Водного кодексу України (ст. 79) в нашій країні до категорії «мала річка» віднесені річки з площею водозбору до 2000 км² [2]. Таким водотоком є Яр-під-Зайчиком (Зайчик), що протікає по території Малоклітнянської сільської ради Красилівського району Хмельницької області. Формується з багатьох безіменних струмків. Площа басейну 43,8 км². Це ліва притока Случі [3].

Як відомо, малі річки характеризуються більшою нерівномірністю стоку, ніж великі, як у межах року, так і за багаторічний період. Тому, для забезпечення рівноваги між процесами на водозборі та у водотоці було прийняте рішення створити штучні водойми. Внаслідок цього суттєво